

Tájékoztató

**az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált
Intézmény által 2016. évben nyújtott szociális ellátásokról**

Előterjesztő: ÓTSZEGYII igazgató

Ózd, 2017. március 30.

Tisztelt Társulási Tanács!

Ózd Kistérség Többcélú Társulása a társult településeken élő – szociális helyzete, kora, vagy egészségi állapota miatt – rászoruló lakosság számára a szociális szolgáltatásokat és szakosított ellátási formákat társulási formában, az Ózd Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában működő Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény (a továbbiakban: ÓTSZEGYII) által biztosítja.

Az ÓTSZEGYII évente tájékoztatást ad az általa nyújtott ellátásokról. Jelen tájékoztató a 2016. évi szakmai tevékenységről ad számot, részletesen bemutatva az egyes szociális ellátási formák által biztosított szolgáltatások tartalmát.

Az ÓTSZEGYII 2016. évben a társult települések lakossága részére biztosította:

- a) szociális alapszolgáltatások keretében az étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, támogató szolgáltatást, családsegítést, szenvedélybetegek közösségi ellátását, idősek, szenvedélybetegek és hajléktalanok nappali ellátását, továbbá
- b) szakosított ellátások körében az idősek ápoló, gondozó otthoni ellátását, valamint a hajléktalan személyek részére éjjeli menedékhely és átmeneti szállás szolgáltatásait.

Étkeztetés

Térségünkben jelentős az egyszemélyes háztartások aránya, amelyben romló egészségi állapotú, időskorú és fogyatékos személyek élnek. A szociális étkeztetés segítséget nyújtott mindazoknak, akik szociális rászorultságuk miatt napi egyszeri meleg étkezésükről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem voltak képesek gondoskodni. Az étkeztetés 2016. évben is a lakosság szükségleteinek megfelelően az alábbi módokon volt biztosított munkanapokon:

1. az étel elvitelének lehetővé tételével, amelyet az étkezők 60%-a vett igénybe, vagy
2. az étel lakásra szállításával, amelyet az étkezők 40%-a vett igénybe.

Az étel lakásra szállítását 3 gépkocsival végeztük.

Az ebédet az alábbi intézményekkel kötött szolgáltatási szerződések keretében biztosítottuk:

1. Újváros Téri Általános Iskola
2. Árpád Vezér Általános Iskola
3. II. János Pál Katolikus Általános Iskola
4. Ózdinvest Kft.
5. Bolyky Tamás Általános Iskola

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói:

A térség lakosságának korösszetételére 2016. évben is jellemző volt az időskorúak növekvő száma. Az alacsony jövedelemmel rendelkezőknek nagy gondot jelentett a lakásfenntartási költségek mellett a napi egyszeri meleg étel biztosítása.

A 2016. december 31-ei statisztikai adatok alapján 553 fő jogviszonnyal rendelkező étkezőnk volt:

- a) lakásra szállítással igénybe vette: 222 fő
- b) elvitellel igénybe vette: 331 fő

Az ellátott települések viszonylatában:

- Ózd városban 547 fő,
- Domaházán 2 fő,
- Kissikátorban 4 fő ellátásáról gondoskodunk.

Az ellátottak között egyre magasabb volt azok száma, akik a térítési díjat nehezen tudták egy összegben megfizetni, és több részletben, csak napokra előre fizették azt be.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás keretében azon időskorú személyekről gondoskodtunk, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, illetve azon fogyatékos személyekről és pszichiátriai betegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladatok ellátásában segítséget igényeltek.

A feladatellátás során segítséget nyújtottunk ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját otthonában és lakókörnyezetében életkorának és egészségi állapotának, önálló életvitelének és meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

2016. évben jogszabályi változások következtében, a szolgáltatások biztosítása két feladatkörre csoportosult, a szociális segítség és a személyi gondozás köré. Az ellátottak gondozási szükségleteinek megfelelően csak a jogszabályban meghatározott feladatok ellátása vált lehetővé.

A házi segítségnyújtás tevékenységei és résztvékenységei:

1. Szociális segítség keretében:

- a. A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés keretében:
  - takarítás a lakás életvitelszerű helyiségeiben,
  - mosás,
  - vasalás.
- b. A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:
  - bevásárlás,
  - segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében,
  - mosogatás,
  - ruhajavítás,
  - közkútról, fűrkútról vízfordás,
  - tüzelő behordás kályhához, egyedi fűtés beindítása,
  - télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt,
  - kísérés.
- c. Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- d. Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

2. Személyi gondozás keretében:

- a. Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:
  - információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás,
  - családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése,
  - az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés,

- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.
- b. Gondozási és ápolási feladatok körében:
  - mosdatás,
  - fürdetés,
  - öltöztetés,
  - ágyazás, ágyneműcsere,
  - inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése,
  - haj, arcszőrzet ápolás,
  - száj, fog és protézis ápolás,
  - körömápolás, bőrápolás,
  - folyadékpótlás, étkeztetés,
  - mozgás ágyban,
  - decubitus megelőzés,
  - felületi sebkezelés,
  - sztómazsák cseréje,
  - gyógyszer kiváltása,
  - gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása,
  - vérnyomás és vércukor mérése,
  - hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül,
  - kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés,
  - kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásban való segítségnyújtás,
  - házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése.

Az ellátottak köre:

A házi segítségnyújtás keretében gondoskodtunk:

- a) azokról az idős személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk nem gondoskodnak,
- b) azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- c) azon egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- d) azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően, a saját lakókörnyezetükben történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

2016. december 31-én az ellátási formában intézményi jogviszonnyal rendelkezők száma 158 fő volt, ebből:

- Ózd városban	133 fő,
- Borsodszentgyörgyön	5 fő,
- Csokvaományban	7 fő,
- Domaházán	4 fő,
- Farkaslyukban	1 fő,
- Hangonyon	2 fő,
- Upponyban	6 fő.

Térségünkben egyre több idős ember marad egyedül, mivel gyermekeik vagy hozzátartozóik elköltöznek, az itt maradt rokonok pedig nem tudják teljes mértékben ellátni a gondozásukat. Egészségi állapotuk romlása is indokolja, hogy segítséget igényeljenek. Ezek az igények egyre növekvő tendenciát mutatnak a gondozási idő tartamát tekintve.

A házi segítségnyújtás biztosításával hozzájárultunk ahhoz, hogy az ellátott minél tovább maradhasson otthonában, megszokott környezetében, minél tovább megőrizhesse saját élete feletti kompetenciáját.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szolgáltatás célja az otthonában élő, de egészségügyi állapota miatt segítségre szoruló idősek, fogyatékkal élők biztonságérzetének erősítése, valamint preventív ellátása, krízisesetekben a minél gyorsabb segítségnyújtás.

Biztosított szolgáltatásaink:

- alapvető elsősegélynyújtás,
- vérnyomásmérés,
- vércukorszint mérés,
- feszültségoldás,
- szükség esetén hozzátartozó, orvos, mentő hívása.

Ezt a feladatot 4 szakképzett társadalmi gondozó látta el megbízási szerződéssel, hetes ügyeleti beosztásban 24 órában álltak a rászorulóknak rendelkezésére. A segélykérések fogadására szolgáló diszpécserközpont a Szabolcs közti intézményi egységben működik, ahol a segélykérés tényét a műszakban dolgozó nővér nyugtázta és telefonon értesítette az ügyeletes gondozót. A gondozók szállítását továbbra is a Vitkó Security Kft. végezte.

2016. évben mind a 40 készülék folyamatosan kiadásra került, 2016. december 31-én 6 fő várakozónk volt. 2016. évben 70 riasztáshoz kellett kivonulni.

Támogató Szolgálat

A Támogató szolgáltatás célja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szerint a fogyatékos személyek lakókörnyezetükben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A szolgáltatás valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó személy részére nyújtotta a fent meghatározott feladatokat.

2016. december 31-én 53 fő részesült ellátásban, ebből:

- Ózd városban	39 fő,
- Arlóban	6 fő,
- Farkaslyukban	2 fő,
- Hangonyon	5 fő,
- Járdánházán	1 fő.

Támogató szolgáltatás keretében az alábbiak valósultak meg:

Tanácsadás:

Tevékenységeivel segítette, hogy a fogyatékos személyt, illetve hozzátartozóját, törvényes képviselőjét hozzájuttassa azokhoz az információkhoz, útmutatásokhoz, amelyek segítségével a probléma megoldását, döntéseit a számára legelőnyösebb módon tudta meghozni.

A leggyakoribb megkeresés telefonon keresztül történt, de gyakran volt arra igény, hogy a kórházban vagy a saját otthonában keressük fel a klienst. A hozott problémák változatosak voltak, pl.: különböző szociális és egyéb ellátások iránti érdeklődés, gyógyászati segédeszköz beszerzése.

Személyi segítségnyújtás:

A fogyatékos személyek elsősorban a személyi és környezeti higiénia megtartásában, a hivatalos ügyek intézésében, szabadidő hasznos eltöltésében kértek segítséget, pl.: séta, kiállítások, múzeum látogatása. Igény mutatkozott a hozzátartozó távollétében, a gyermekek esetében a szállítás közben a felügyelet biztosítására.

A személyi segítők szakképzett szakemberek, akik azokban a feladatokban segédkeztek, amelyet az ellátott nem, vagy csak nehézségek árán tudott elvégezni. Munkájukat egyénre szabott gondozási terv alapján végezték. Nagy gondot fektettek a megmaradt funkciók megtartására, ezzel is hozzá tudtak járulni ahhoz, hogy a kiszolgáltatottság, a feleslegesség érzése csökkenjen.

Szállító szolgáltatás:

A szolgáltatás hozzájárult ahhoz, hogy a fogyatékos személy az önmagát érintő ügyekben, feladatokban eljárjon, ezáltal is aktívan bekapcsolódjon a társadalmi életbe. Az egészségügyi intézményekbe történő szállítás mellett igény volt egyéb helyekre történő szállításra is (bevásárlás, rokonlátogatás). Szállítottunk különböző korú fogyatékos gyermekeket óvodai, iskolai, és fejlesztő foglalkozásokra, tehermentesítve ezzel a szülőket. A városban működő fogyatékos személyek nappali ellátását nyújtó intézménybe is szintén napi rendszerességgel szállítottunk fogyatékos személyeket. A szállító szolgáltatás iránt az igény folyamatosan növekszik. Elsődlegesen a gyermekek iskolába történő szállítása iránt nőtt a szükséglet.

Gyógyászati segédeszköz-kölcsönzés:

A szolgáltatásnak korlátozott számú segédeszköz áll rendelkezésére. A segédeszközök esetében a kerekesszék iránt a legnagyobb a kereslet. Ezekben az esetekben segítséget nyújtunk abban, hogy a kölcsön vevő személy minél hamarább be tudjon szerezni saját segédeszközt.

A Támogató Szolgálat munkájával hozzájárult ahhoz, hogy a fogyatékos személyek önrendelkezéssel alapuló életvitele megvalósuljon, és minél inkább be tudjanak kapcsolódni a társadalmi életbe. Szolgáltatásunk igénybe vételével segíteni kívántuk a fogyatékos személyeket, hogy minél tovább saját lakókörnyezetükben, a családtagjaik között maradhassanak.

Bolyky Tamás úti Idősek Klubja

Az Idősek Klubja a saját otthonukban élő időskorúak részére nyújtott lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, a társas kapcsolatok ápolására és kialakulására. Munkánk során nagy hangsúlyt fektettünk a szabadidős programok szervezésére, prevenciós és egészségmegőrző programok bonyolítására, továbbá az idős kor sajátosságaira tekintettel életvitelre vonatkozó tanácsadásra, és az életvezetés segítésére.

2016. év december 31-én 35 fő volt az intézményi jogviszonnyal rendelkező ellátottak száma, az intézmény éves kihasználtsága 70 % körül mozgott.

Általánosságban elmondható, hogy az ellátottak fizikai és egészségi állapotában folyamatos romlás figyelhető meg, gyakran igényeltek segítséget a mindennapi életvitelük kielégítéséhez.

Ellátottaink fizikai ellátása keretében rendszeresen különböző eszközös és zenés tornában vettek részt. Segítséget nyújtottunk a tisztálkodásnál, ruházatuk rendbe tételénél.

Egészségvédelem keretében folyamatosan vérnyomás és vércukorszint ellenőrzést tartottunk. Megismertettünk ellátottainkkal új gyógymódokat, gyógyhatású készítményeket. Ingyenes hallás- és látás vizsgálat is megszervezésre került.

A mindennapi szabadidős tevékenység és mentális, egészségügyi, fizikai gondozás keretében nagyon gazdag, változatos programok szervezésére került sor az idős ellátottak aktivitásával teljes megelégedésükre. Felvilágosító előadást tartottunk a bűnmegelőzésről, különös tekintettel az idősekre.

Személyre szabott feladatokat biztosítottunk a sérült tagok számára. Megünnepeltük a nemzeti és családi ünnepeket. Vetélkedőt, ügyességi játékokat rendeztünk a szabadban, szalonnasütést szerveztünk a kertben.

Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása

A közösségi ellátás az egészségügyi és szociális ellátórendszer együttműködésében történt. A gondozás kulcseleme volt a családgondozás, illetve a természetes segítők bevonása, megnyerése azzal a céllal, hogy ellátottjaink élettere betegségük következményeként ne, illetve minél kevésbé szűküljön be.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítésén túl segítséget nyújtottunk klienseink számára meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében, a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában, problémáik megoldásában, a szociális és mentális gondozásukban. Törekedtünk szükséglet-orientált és fejlődésközpontú szolgáltatás nyújtására. Fokozottan építettünk az igénybevevő önkéntességére, személyes felelősségére és önállóságára, aktivitására. A hozzátartozók aktív bevonásával segítettük a szolgáltatást igénybe vevőt a nehézségek leküzdésében, céljaik elérésében.

Az ellátottak száma: 45 fő, ebből:

- Ózd városban   33 fő,
- Arlóban   5 fő,
- Borsodnádason   4 fő,

- Domaházán   2 fő,
- Farkaslyukban   1 fő.

Az ellátottak körébe tartoztak:

1. Elsősorban a saját otthonukban élő, nem akut veszélyeztető állapotú addiktív betegek, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelében, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget.
2. A tüneteket mutató, de addiktológiai kezelés alatt nem álló, illetve addiktív probléma kialakulása szempontjából veszélyeztetett személyek.
3. A szenvedélybeteg emberek hozzátartozói, a velük kapcsolatban álló személyek, közvetlen és közvetett környezetük.
4. Nehezen elérhető szenvedélybetegek, a magas kockázatú csoportok tagjai.

Több alkalommal vittünk ruhaadományt, játékokat ellátottjaink és gyermekeik számára.

Szenvedélybetegek Nappali Intézménye

Az ellátást igénybe vevők körében növekszik:

1. az antiszociális személyek (főként börtönből szabadultak), és
2. a korábban pszichiátriai kezelésben részesültek száma.

A Szenvedélybetegek Nappali Intézményének szolgáltatásai, a segítségnyújtás formái:

Az intézményi egység a szenvedélybetegségben küzdők napközbeni ellátását, gondozását végezte. Itt elsősorban azoknak a személyeknek biztosítottunk ellátást, akiket szenvedélybetegségük miatt korábban fekvőbeteg-gyógyintézetben, vagy rehabilitációs intézményben gondoztak, illetve akik a fekvőbeteg vagy rehabilitációs gyógykezelés megelőzése miatt erre rászorultak. Az intézmény lehetőséget biztosított a közösségi együttlétre, a pihenésre, a személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, étel melegítésére, elfogyasztására. Az önkéntességre és a speciális segítő programokra épülve biztosítottuk a felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, átképzési, állasközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok szervezését, lebonyolítását.

Az ellátottak részt vehettek egyéni és csoportos foglalkozásokon, ahol főként személyiség-, készség-, és képességfejlesztés, szocioterápiás munkavégzés és egyéb fejlesztő terápiás célú foglalkozások folytak, de segítséget nyújtottunk az életvezetésben és a hivatalos ügyek intézésében is.

A Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása háttérintézményként 2016. évben is hatékonyan működött, a közösségi gondozottak is részt vettek a nappali intézményben biztosított terápiás célú készség-, és képességfejlesztő programokon.

Az intézmény programjai nyitottak, a jogviszonnyal nem rendelkezők számára is – térítésmentesen – azonnal igénybe vehetők, elérhetőek voltak.

2016. december 31-én 68 fő ellátott részére nagy hangsúlyt fektettünk a mentálhigiénés gondozáson belül a színjátszó csoport, irodalmi csoport működtetésére. Ebben az évben is karácsonyi műsorunkkal tettünk látogatást szociális intézményekben.

A kreatív műhelyfoglalkozásokon napi rendszerességgel vettek részt a kiemelkedő képességgel rendelkező ellátottjaink, akiknek köre egyre szélesedik a különféle kézműves technikák bevezetésével.

Mivel a hajléktalanság szorosan összefügg a szenvedélybetegség problémájával, ezért klienseink számára „átjárhatóságot” biztosítunk a szolgáltatásaink tekintetében. Mentálhigiénés pályázat keretében ebben az évben is lehetőség nyílt szocioterápiás (lábtörlőfonás, faliszőnyeg, futószőnyeg készítése, házi varroda, intézmény körüli teendők ellátása) munkavégzésre, amely a korábbi évekhez hasonlóan a speciális funkciójú helyiségekkel ellátott intézményi egységünkben került lebonyolításra. Ezáltal ellátottjainkat a téli hónapokban napi rendszerességgel tudtuk foglalkoztatni. A pályázat során biztosított szocioterápiás jutalom jelentős motiváló erővel bírt gondozottjaink körében. A hasznosság megerősítése mellett anyagi helyzetük javítására is lehetőséget biztosított ez a program.

IDŐSEK OTTHONAI

Szent István úti intézményi egység

A Szent István úti intézményi egység 50 férőhelyes tartós bentlakásos, ápolást, gondozást nyújtó, időseket ellátó intézmény.

Az intézményi egység alaptevékenysége az egészségi állapotuknál vagy szociális helyzetüknél fogva önálló életvitelre nem, vagy csak részben képes időszerű ápolása, gondozása, teljes ellátása. Az intézménybe felvehető az a kérelmező, aki az Szt-ben meghatározott 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkezik, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, és a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Intézményünk az arra rászoruló idős emberek számára szükségleteikhez igazodó teljes körű ellátást biztosított, ami a napi háromszori étkeztetést, szükség szerinti ruházattal, illetve textíliával való ellátást, a mentális gondozást, az egészségügyi ellátást, a foglalkoztatást és a lakhatást foglalja magában. Valamennyi lakó mentálhigiénés ellátásáról és foglalkoztatásáról is megfelelő gondoskodás történt. A foglalkoztatások célja, hogy a lakók mindennapi élete ésszerű tartalommal kerüljön megtöltésre. A foglalkoztatások szervezeten, előre meghatározott terv alapján, a lakók egyéni állapotához és igényeihez igazodóan kerültek lebonyolításra. Az ellátottak testi-lelki aktivitásának fenntartása érdekében aktivitást segítő fizikai tevékenységeket (pl. séta, sporttevékenység, fekvőbetegek levegőztetése, ágytorna), szellemi és szórakoztató tevékenységeket (pl. előadások, olvasás, felolvasás, rádió- ill. zenehallgatás, TV-nézés, kártya- és társasjátékok, vetélkedők) valamint kulturális tevékenységeket (rendezvények, ünnepségek, névnapok, kirándulások, saját művekből kiállítások) szerveztünk.

A szakmai tevékenység körében az alábbi feladatokat láttuk el:

- az egészséges öregedés folyamatának biztosítása,
- a testi, lelki aktivitás fenntartása,
- külső, belső tényezők okozta káros hatások kiküszöbölése, csökkentése,
- kis közösségek kialakítása,
- családi légkör létrehozása,
- kulturált környezet biztosítása,
- egészséges táplálkozás biztosítása,

- hiányzó családi gondoskodás pótlása,
- az ellátott teljes körű ellátásának biztosítása,
- fizikai, mentális és életvezetési segítség nyújtása,
- egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenység biztosítása,
- egészségi állapot folyamatos ellenőrzése,
- segítségnyújtás a társas kapcsolatok megtartásában.

Lakóink részére szabadidejük hasznos eltöltése, értékeik kibontakoztatása, valamint kikapcsolódásuk érdekében mentálhigiénés munkatárs vezetésével folyamatosan szellemi, kulturális és szórakoztató foglalkozásokat tartottunk.

Mentálhigiénés ellátás keretén belül a személyre szabott bánásmódot tekintettük elsődlegesnek, fontos a testi-lelki aktivitás fenntartása. Megőrzése érdekében folyamatos feladataink közé tartozott az egyéni beszélgetés, krízis kezelés, csoportba való beillesztés, családi kapcsolatok segítése.

Lakóink egészségi állapotát folyamatosan figyelemmel kísértük. Az intézmény orvosa heti négy órában tartott rendelőt, ezen kívül sürgős esetben bármikor hívható volt. A napi ápolási és gondozási teendőket 12 fős ápoló-gondozó személyzet látta el. Munkánk során alapelv a prevenció, melynek célja a lakók állapotromlásának megelőzése, valamint az új keletű betegségek korai felismerése, melyet rendszeres szűrővizsgálatokkal és a lakók testi-lelki állapotának folyamatos figyelemmel kísérésével valósítottunk meg.

Fodrász és pedikűrös szolgáltatásainak igénybe vételét is folyamatosan biztosítottuk az ellátottak részére.

Az intézményi egység kihasználtsága 2016. évben 98,85 % volt.

2016. évben 19 fő új ellátott került felvételre, 21 fő exitált.

Az ellátottak átlagéletkora: 78,08 év volt.

Nemek szerinti megoszlás: 42 nő, 8 férfi ellátott volt.

2016. október 31-én a várakozók száma 82 fő, ebből soron kívüli várakozó 44 fő.

Ugyanakkor el kell mondani, hogy üres férőhely esetén számos alkalommal komoly nehézséget okozott a hely feltöltése, mert a megkeresettek elhárították a soron kívüli beköltözést, mondván, hogy egyelőre meg tudják oldani az ellátásukat, és később szeretnének költözni.

Ellátottak száma településenkénti bontásban:

- Ózd városból   44 fő,
- Upponyból   2fő,
- Hangonyból   1 fő,
- Borsodbótáról   1 fő,
- Arlóból   2 fő.

Szabolcs közti intézményi egység

A Szabolcs közti intézményi egység 30 férőhelyes tartós bentlakásos, ápolást és gondozást nyújtó időseket ellátó intézmény.

Szolgáltatás céljai az alábbiak voltak:

- testi, lelki aktivitás fenntartása, megőrzése,
- családi légkör kialakítása,
- az egészséges öregedés folyamatának biztosítása,
- kis közösségek kialakítása.

A szolgáltatás feladata:

- az ellátott teljes körű ellátásának biztosítása,
- az egészséges táplálkozás biztosítása,
- hiányzó családi gondoskodás pótlása,
- segítségnyújtás a társas kapcsolatok építésében, fenntartásában, megőrzésében,
- kulturált környezet kialakítása, megőrzése, biztosítása,
- szabadidő hasznos eltöltése, foglalkoztatás.

Az intézményi egység kihasználtsága 2016. évben 98,6 % volt.

2016. évben 15 fő új ellátott került felvételre, 15 fő exitált, 1 fő kiköltözött.

2016. december 31-én a várakozók száma 8 fő, ebből soron kívüli várakozó 5 fő.

2016. évben két alkalommal lakógyűlést tartottunk, ahol megbeszélésre kerültek az aktuális változások, problémák és a megoldási lehetőségek, valamint 2 alkalommal Érdekképviselői Fórum is ülésezett.

A komplex gondozás megvalósítása érdekében TEAM munkában végeztük a feladatok ellátását, minden nappalos műszak megkezdését megbeszélés előzi meg. Fontosnak tartjuk a szakdolgozók együttműködését az ápolási, gondozási és mentálhigiénés folyamatokban, ezek elemzésével növeltük a dolgozók szakmai ismeretét, jártasságát.

Foglalkoztatás:

Az éves foglalkoztatási terv alapvető célkitűzése lakóink testi, szellemi állapotának szinten tartása, a testi-lelki jó közérzetének megőrzése, a napi élet tartalommal való megtöltése. Színt vinni a mindennapok hangulatába. Lehetőséget biztosítottunk a kikapcsolódásra, szórakozásra, felüdülésre. Az éves célkitűzéseket egyéni és csoportos foglalkozásokon (fizikai, szellemi, kulturális, szórakoztató, életmód, hagyományőrző) igyekeztünk megvalósítani, melyek hozzájárultak a meglévő képességek szinten tartásához, az állapotromlás megelőzéséhez, lehetőség szerinti fejlesztéshez. Eredményes munka érdekében havi és heti tervekben határoztuk meg a feladatokat.

A csoportfoglalkozások szervezése során a következő szempontok kerültek előtérbe:

- egymás megismerése, elfogadása kommunikációt, egymásra figyelmet, szociális készségek fejlesztését segítő játékokkal,
- lakóink közötti kapcsolatok javítása, elmélyítése csoportépítő játékokkal,

- érzékszerveink működésének fejlesztése filmmúzeum, zenehallgatás (audiovizuális készség fejlesztése), teakóstolás, fűszerek, gyógynövények illat utáni felismerése során valósult meg,
- memóriafejlesztés, koncentráció elősegítése, szokások, hagyományok felelevenítése, ismeretterjesztő felolvasások (rövid és hosszú távú memória fejlesztését célozták meg),
- finommotoros mozgás, összpontosítás, szem-kéz koordináció fejlesztés szellemi, ügyességi játékokkal, kreatív kézműves foglalkozásokon (építőjátékok, kirakók, rajzolás, gyurmázás),
- kombinációs készség, összpontosítás fejlesztése, stratégiai gondolkodás gyakorlása társasjátékok segítségével,
- nagymozgás fejlesztése, szinten tartása séta, csoportos torna, udvari játékok során,
- vallásgyakorlás biztosítása hitéleti foglalkozások, istentisztelet alkalmával.

Igyekszünk a lakók számára otthonos, higiénikus környezetet teremteni, dekorációkkal szebbé, élhetőbbé tenni intézményünket. Elérhetővé tettük igény szerint a közösségi szolgáltatásokat (pedikűr, fodrász), vásárlást.

A foglalkozások konkrét kialakítása alkalmával törekedtünk arra, hogy:

- a foglalkozások feleljenek meg az idős ember életkorának, testi és szellemi állapotának,
- ne legyen számukra megerőltető, és ne érezzék kötelezőnek,
- mindenki találjon benne adottságainak megfelelő hasznos időtöltést.

Megemlékezéseknek, ünnepeknek is fontos szerepe volt.

Megünnepeltük a nőnapot, az anyák/apák napját, húsvétot, az új kenyér és az államalapítás ünnepét, idősek napját, sor került a mikulás és a karácsony megünneplésére is. Szórakoztató-zenés rendezvények is voltak, mint a farsang, szüreti mulatság, név- és születésnapok megünneplése. Rendezvényeink sikeréhez hozzájárultak a meghívott résztvevők, óvodások és iskolások, az átmeneti szállás kliensei, akik műsorral kedveskedtek az időseknek, elmélyítve ezzel az intézmények közötti kapcsolatot. Ezeket a jeles napokat előkészületek is megelőzték, melyekre csoportfoglalkozásokat szerveztünk. Készítettünk dekorációt, ajándékot (rendezvényeinken fellépő gyermekeknek). Tapasztalataink szerint lakóink bevonhatósága a közös tevékenységekbe meghatározóan az egészségi állapotuk és hangulatuk szerint alakult. Természetesen az intézmény adta közeg és a közösségben kialakuló belső személyközi kapcsolatok alakulása is hatással bír az aktivitás és részvétel működésére. Lakóink általában nyitottak és érdeklődők a rendezvények iránt, keresték a lehetőséget az önfeledt szórakozásra, kikapcsolódásra. Egyre gyakrabban várták az alkalmat az idő hasznos eltöltésére, a közös együttlétre. Igényelték az egyéni beszélgetést és meghallgatást, ami erősítette a kialakult bizalmat.

Ellátottak száma településenkénti bontásban:

- Ózd városból 27 fő,
- Hangonyból 2 fő.

Bulcsú úti intézményi egység

Az intézményi egység 34 fős tartós bentlakásos, ápolást, gondozást nyújtó, időseket ellátó intézmény.

Lakóink részére szabadidejük hasznos eltöltése, értékeik kibontakoztatása, valamint kikapcsolódásuk érdekében mentálhigiénés munkatárs vezetésével folyamatosan szellemi, kulturális és szórakoztató foglalkozásokat tartottunk.

Mentálhigiénés ellátás keretén belül a személyre szabott bánásmódot tekintettük elsődlegesnek, fontos a testi-lelki aktivitás fenntartása. Megőrzése érdekében folyamatos feladataink közé tartozott az egyéni beszélgetés, krízis kezelés, csoportba való beillesztés, családi kapcsolatok segítése.

Lakóink egészségi állapotát folyamatosan figyelemmel kísértük. Az intézmény orvosa heti négy órában tartott rendelőt, ezen kívül sürgős esetben bármikor hívható volt. A napi ápolási és gondozási teendőket 9 fős ápoló-gondozó személyzet látta el. Munkánk során alapelv a prevenció, melynek célja a lakók állapotromlásának megelőzése, valamint az új keletű betegségek korai felismerése, melyet rendszeres szűrővizsgálatokkal és a lakók testi-lelki állapotának folyamatos figyelemmel kísérésével valósítottunk meg.

Az intézmény feladatai körében ellátta:

Kulturált, családi környezetben való teljes körű fizikai,- mentális ellátást, valamint életvezetési segítségnyújtást. Egészségi állapot folyamatos figyelemmel kísérése, helyreállítását célzó tevékenység, egészséges táplálkozás biztosítása. Segítségnyújtás a társas kapcsolatok megtartásában a függőség és izoláció elkerülésének érdekében.

A szakmai tevékenység körében az alábbi feladatokat láttuk el:

- az egészséges öregedés folyamatának biztosítása,
- a testi, lelki aktivitás fenntartása,
- külső, belső tényezők okozta káros hatások kiküszöbölése, csökkentése,
- kis közösségek kialakítása,
- családi légkör létrehozása,
- kulturált környezet biztosítása,
- egészséges táplálkozás biztosítása,
- hiányzó családi gondoskodás pótlása,
- az ellátott teljes körű ellátásának biztosítása,
- fizikai, mentális és életvezetési segítség nyújtása,
- egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenység biztosítása,
- egészségi állapot folyamatos ellenőrzése,
- segítségnyújtás a társas kapcsolatok megtartásában.

Mentális gondozás:

Legfontosabb szempont intézményünkben a személyre szabott bánásmód. Figyelembe vesszük minden ellátott korát, képességét, egészségi állapotát, érdeklődési körét a testi-lelki aktivitás fenntartása érdekében.

Célunk volt a képességek szinten tartása, fejlesztése, szabadidő hasznos eltöltése, ennek érdekében:

- személyre szabott egyéni mentális gondozást (előgondozás, beilleszkedés elősegítése, egyéni beszélgetések, krízis helyzetek kezelése) végeztünk,
- közösségfejlesztő tevékenységeket (beszélgetések, kapcsolatok ápolás) folytattunk,
- a látogatók fogadására megfelelő helyiséget jelöltünk ki,
- vallásgyakorlás biztosítását szerveztük meg.

Heti rendszerességgel kártyaklub, étlap tanács működött.

Intézményünkben munkavégzés jellegű foglalkoztatás nincs. Fizikai aktivitást és manuális készségeket megőrző, fejlesztő foglalkozásokon lakóink állapotuktól függően részt vettek.

Az intézmény arra törekedett, hogy a személyes gondoskodás során emberközpontú, személyre szabott komplex segítséget nyújtson lakói számára annak érdekében, hogy emberhez méltó, tartalmas életet élhessenek.

Az intézményi egység kihasználtsága 2016. évben 98,33 % volt.

2016. évben 17 fő új ellátott került felvételre, 16 fő exitált.

2016. december 31-én a várakozók száma 17 fő, ebből 11 fő soron kívüli várakozó.

Az általános tárgyi feltételek javítása érdekében 2016. évben parkosítás, és a kerítések festése történt meg.

Ellátottak száma településenkénti bontásban:

- Ózd városból 30 fő,
- Csokvaományból 1 fő,
- Sátárol 1 fő.

Átmeneti Szállás

Az intézményi egység kihasználtsága 2016. évben 88,56 %-os volt.

Az Átmeneti Szállás kihasználtsága az előző évhez képest nem mutatott változást. Az Átmeneti Szállást 2016. évben összesen 96 fő vette igénybe, ebből:

- Ózd város 79 fő,
- Farkaslyuk 7 fő,
- Hangony 6 fő,
- Sáta 1 fő,
- Borsodbóta 2 fő,
- Járdánháza 1 fő.

Átmeneti Szállás szolgáltatásai, a segítségnyújtás formái

Az Átmeneti Szálláson azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítottuk, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

Az Átmeneti Szálláson lehetőség volt az éjszakai pihenésre, a személyi tisztálkodásra, étel melegítésére, étkezésre, közösségi együttlétre, betegek elkülönítésére. Biztosítva volt az ágynemű, a tisztálkodáshoz szükséges textília, a személyes ruházat tisztításához szükséges feltételek, a személyes használati tárgyak biztonságos megőrzésének lehetősége és az elsősegélyhez szükséges felszerelés.

Szakképzett szociális segítők napi 6 órában biztosították a szociális, mentális segítséget, melynek körébe tartoztak a hivatalos ügyek intézésének segítése, az egyéni esetkezelés, a szociális csoportmunka, közösségi szociális munka biztosítása, az átmeneti szállásról történő továbblépéshez nyújtott személyre szabott segítségnyújtás, a közösségi élet szervezése, közösségi és szabadidős programokon való részvétel. Segítségnyújtás történt szociális ellátások és egyéb szolgáltatások elérésében, egészségügyi alap- és szakellátáshoz való hozzájutásban, álláskeresésben, munkavégzés lehetőségének szervezésében, képzési-, átképzési lehetőségek elérésében, terápiás foglalkozásokban, önszerveződő csoportok kialakításában, lakhatási lehetőségek felkutatásában is.

Nappali melegedő

A Nappali melegedő 60 fős intézményi egység. Az utcai szociális munkát a téli időszakban, folyamatosan biztosítottuk.

A Nappali Melegedő napi átlagforgalma 57 fő volt. A szolgáltatást 2016. évben 172 fő vette igénybe, ebből:

- Ózd város 140 fő,
- Arló 2 fő,
- Borsodbóta 2 fő,
- Borsodszentgyörgy 3 fő,
- Csernely 1 fő,
- Farkaslyuk 13 fő,
- Hangony 6 fő,
- Járdánháza 1 fő,
- Sáta 2 fő,
- Borsodnádasd 1 fő,
- Egyéb településekről krízis miatt 1 fő.

A hajléktalan személyeket ellátó intézményi egységek pályázati támogatást nyertek el a Hajléktalanokért Közalapítványtól.

A pályázatok fontos szerepet töltek be a hajléktalan személyek téli ellátásában, ami krízisidőszak a hajléktalanok életében. Az **utcai szociális munka** keretében a szakemberek az intézményen kívüliek felderítését, segítségét végezték a pályázatban beszerzett eszközök kijuttatásával (takaró, gyógyszer, lábbeli, tisztálkodó szerek).

Az **étkeztetés** megszervezése – a téli időszakban beszűkült munkavállalási lehetőségek miatt – igen nagy segítség volt a rászorulóknak részére. (Az ellátottak több mint 10 %-a nem rendelkezett jövedelemmel). E szolgáltatás keretében 2015. december 1-től 2016. április 30-ig minden hétköznap 2 szendvicset és forró teát biztosítottunk a hajléktalan embereknek.

Az **eszközbeszerzési pályázat** lehetőséget adott arra, hogy az Átmeneti Szálláson 16 fő részére a régi, elkorrodálódott, kis tárolókapacitású fémszekrényeket lecseréltük modern faszekrényekre, amelynek a tárolókapacitása háromszor nagyobb az előzőnél. A szekrények az ellátottak személyes tárgyainak, ruházatának tárolását szolgálják.

A Nappali melegedő segítséget nyújtott a hajléktalan személyek és a hajléktalanság közeli létben élők nappali tartózkodásához, életvezetéséhez. Biztosított volt a lehetőség a személyes tisztálkodásra, ruházat tisztítására, étel melegítésére, elfogyasztására, pihenésre, közösségi együttlétre.

Szociális szakemberek nyújtanak segítséget a hivatalos ügyek intézéséhez, a különböző típusú ellátások eléréséhez, munkavégzés lehetőségének szervezéséhez, életvezetéshez, kríziskezeléshez, egészségügyi alap- és szakellátáshoz való hozzájutáshoz, különböző terápiás foglalkozásokba való bekapcsolódáshoz, kulturális és egyéb közösségi programok eléréséhez, családi és társadalmi kapcsolatok ápolásához, speciális önszerveződő csoportok létrehozásához. Biztosítottuk még a postacímet, a csomagmegőrzést, szükség szerint – adományokból – a ruhapótlást, téli időszakban az egyszeri ételmezést, tea és zsíros kenyér formájában.

Az utcai szociális munka során szakképzett dolgozók segítették az intézményi ellátással szemben bizalmatlan, az utcán életvitelszerűen tartózkodó személyeket életmentés, megelőzés és integrálás céljából. Információt, tanácsot adtak az utcán élőknek, segítséget nyújtottak ügyeik intézésében, iratpótlásban, lakhatási formák megtalálásában, szociális és egyéb ellátási formák elérésében.

Az elmúlt évben az épület (Ózd, József Attila út 3.) utcafronti részének a felújítása valósult meg (ereszdeszkák cseréje, külső vakolat javítása, színezés, tetőszerkezet javítása, tisztasági festés). Az ablakok műanyag nyílászárókra lettek kicserélve.

Éjjeli Menedékhely

Az Éjjeli Menedékhely 16 fős intézményi egység. A szolgáltatást 2016. évben 85 fő vette igénybe, ebből

- Ózd város 60 fő,
- Arló 2 fő,
- Farkaslyuk 3 fő,
- Hangony 1 fő,
- Sáta 2 fő,
- Borsodbóta 2 fő,
- Borsodszentgyörgy 1 fő,
- Egyéb településekről krízis miatt 14 fő.

Az Éjjeli Menedékhely szolgáltatásai, a segítségnyújtás formái az alábbiak voltak:

Az Éjjeli Menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan és/vagy krízishelyzetben lévő személyeknek biztosított éjszakai pihenést, tisztálkodási, ruhatisztítási, ételmelegítési és étkezési lehetőséget.

Az ellátást igénybe vevőknek az intézményi egység takarót, tisztálkodáshoz szükséges textíliát, a személyes ruházat tisztításához szükséges feltételeket, a személyes használati tárgyak biztonságos megőrzésének lehetőségét és az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelést biztosította.

A szakemberek szociális munka keretében személyre szabott módon támogatták napi 4 órában az ellátást igénybe vevőket, életvitelükhöz és különböző ellátási formák igénybevételéhez, illetve eléréséhez nyújtottak segítséget, információt.

Tisztelt Társulási Tanács!

Kérem a fenti tájékoztató megtárgyalását és tudomásul vételét.